

การศึกษาการลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว กฎหมาย
และปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง
The Study of Investment in the Lao People's Democratic Republic, Law
and Related Problems

คำพร แพงแก้วมณี

Khamporn Phaengkaewmanee

บัณฑิตวิทยาลัย สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม

Graduate school Master of Business Administration Siam University

E-mail : sawatdeewong@gmail.com

Received: August 20, 2020 Revised: September 15, 2020 Accepted: December 28, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการลงทุนใน สปป.ลาว ในระยะหนึ่งปีที่ผ่านมาของปี 2012 จากการศึกษาวิจัยพบว่าสภาพการลงทุนอยู่ใน สปป.ลาว โดยรวมแล้วมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและเป็นประเทศหนึ่งที่มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจเร็วที่สุดในขอบเขตภูมิภาคอาเซียนโดยระดับอัตราการเพิ่มขึ้นของ GDP เฉลี่ย 8% ต่อปี รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคการลงทุนจากต่างประเทศ (2) เพื่อศึกษาแผนการอุตสาหกรรมหรือจำนวนโครงการของนักลงทุนแต่ละประเทศที่เข้ามาลงทุนอยู่ใน สปป.ลาว ภาคส่วนการลงทุนในปี 2012 ที่ได้อนุมัติทั้งหมดมี 14 ประเทศ [โดยจัดอันดับที่มีการลงทุนมากที่สุดแต่ละประเทศ คือ ประเทศเวียดนาม มี 12 โครงการ มูลค่าลงทุน 1,454,654,474 US\$ สปป.ลาวมี 58 โครงการมูลค่าลงทุน 262,095,251US\$ ประเทศเกาหลีใต้ มี 5 โครงการ มูลค่า 136,294,708 US\$ ประเทศจีน 21 โครงการ มูลค่า 77,327,922 US\$ ประเทศไทยมี 11 โครงการ มูลค่า 69,578,275 US\$ ประเทศมาเลเซีย มี 2 โครงการ มูลค่า 22,030,000 US\$ ฮองกง มี 2 โครงการ มูลค่า 6,500,000 US\$ สหรัฐอเมริกา มี 1 โครงการ มูลค่า 1,851,840 US\$ แคนาดา มี 1 โครงการ มูลค่า 1,493,010 US\$อิสราเอล มี 3 โครงการ มูลค่า 1,432,600 US\$ รัสเซีย มี 1 โครงการ มูลค่า 900,000 US\$ ฝรั่งเศส มี 6 โครงการ มูลค่า 748,000 US\$ ไต้หวัน มี 1 โครงการ มูลค่า 400,000 US\$ ญี่ปุ่น มี 1 โครงการ มูลค่า 350,000 US\$] (3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนใน สปป.ลาว โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิและเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ เช่น จากหนังสือ เอกสาร บทความ วารสาร และระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนใน สปป.ลาวเช่น ด้านกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนใน สปป.ลาว เพิ่งจะได้เริ่มใช้ปฏิบัติ จึงอาจมีการตีความหมายจากหน่วยงานผู้ปฏิบัติของ สปป.ลาว ที่แตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้กฎหมายมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขเร็ว ไม่แน่นอนกฎหมายกับแนวทางปฏิบัติไม่สอดคล้องกันในบางประเด็นรวมทั้งยังไม่ได้มาตรฐานระดับสากล ด้านเทคโนโลยียังได้รับการพัฒนามากมายทำ

ให้นักลงทุนใน สปป.ลาว ต้องนำเข้าทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น วัตถุดิบ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ด้านการบริการทางการเงิน ธนาคารพาณิชย์ใน สปป.ลาว ยังมีน้อยและส่วนใหญ่อยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์ อาจทำให้ไม่สะดวกในการใช้บริการ ด้านระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ยังกระจายไม่ทั่วถึง เส้นทางคมนาคมยังทุรกันดาร ต้องใช้เวลาในการขนส่ง รวมทั้งใช้ต้นทุนสูง เพราะนักลงทุนไม่สามารถขนส่งสินค้าด้วยรถยนต์ของตนเองหรือต้องเสียค่าจ้างให้กับรถที่ขึ้นทะเบียนสำหรับการขนส่งเท่านั้น และเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล ด้านแรงงานท้องถิ่นยังเป็นแรงงานที่มีทักษะน้อย (Non-Skill) และทั้งนี้การนำแรงงานต่างชาติสามารถนำเข้าได้เฉพาะเท่าที่จำเป็น ด้านขนาดตลาดของ สปป.ลาว มีขนาดเล็ก ประชากรยังมีน้อย มีอำนาจซื้อไม่มากนัก ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือการโฆษณายังมีความจำกัด

คำสำคัญ: การลงทุน, สปป.ลาว

Abstract

This research study. The objective of (1) is to study investment in Lao PDR during the past one year of 2012. According to research studies, it is found that the investment situation in Lao PDR is likely to increase overall and is a country. One of the fastest growing economies in the ASEAN region, with an average annual GDP increase of 8% per year, most of the income comes from the foreign capital sector (2) to study the industry or Number of investor projects of each country invested in Lao PDR The total approved investment sector in 2012 was 14 countries [ranking with the most investment each country was Vietnam has 12 value projects. Invested 1,454,654,474 US \$ Lao PDR has 58 projects worth investment 262,095,251US \$ South Korea has 5 projects worth 136,294,708 US \$ China 21 projects worth 77,327,922 US \$ Thailand has 11 projects worth 69,578,275 US \$ Malaysia has 2 projects worth 22,030, 000 US \$ Hong Kong has 2 projects worth US \$ 6,500,000 US \$ 1 project worth US \$ 1,851,840 Canada has 1 project worth 1,493,010 US \$ Israel has 3 projects worth US \$ 1,432,600 Russia has 1 project worth US \$ 900,000 France has 6 projects worth US \$ 748,000 Taiwan has 1 project worth US \$ 400,000 Japan has 1 project worth US \$ 350,000] (3) to study problems, obstacles and laws related to investment in Lao PDR using secondary data and as Collect information from various media such as books, documents, articles, journals and other legal regulations. Related to the investment promotion in the Lao PDR, for example, the law of investment promotion in the Lao PDR has recently been implemented. Therefore, there may be an interpretation from the operating agency of the Lao PDR. Different in each department. In addition, the law is revised and changed quickly. Of course not. Laws and practices. Inconsistent in some issues, including not meeting international standards In terms of technology, there have been many developments, forcing investors in the Lao PDR to

import everything from raw materials, equipment, machinery, financial services. There are few commercial banks in Lao PDR and most of them are in Vientiane Capital. May cause inconvenience in using the service The utilities such as electricity, water and water are not distributed evenly. Transportation routes are still out of the way. It takes time to transport. Including the high cost Because investors are unable to transport goods by their own cars or have to pay for the vehicles registered for transportation only. And is a landlocked country Local labor is still less skilled workers (Non-Skill) and the foreign workers can be brought into only as needed. The market size of the Lao PDR. Laos is small, population is still small. Not much purchasing power The distribution of information or advertising is still limited.

Keyword: Investment, Lao.

บทนำ

สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป. ลาว) เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนใกล้ชิดกับไทยทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม มีเขตแดนติดต่อกับไทยทั้งทางบกและทางน้ำเป็นแนวยาวถึง 1,810 กิโลเมตร แม้ว่า สปป.ลาว เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทางทะเล แต่สามารถเป็นจุดเชื่อมต่อ (Land Link) ด้านการคมนาคมขนส่งจากไทย ไปประเทศที่สามในภูมิภาค ผ่านสะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว ซึ่งข้ามแม่น้ำโขงทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ หนองคาย-เวียงจันทน์ มุกดาหาร-สะหวันนะเขต นครพนม-คำม่วน และ อ.เชียงของ จ.เชียงราย-เมืองห้วยซาย แขวงบ่อแก้ว ได้สู่ประเทศจีน โดย สปป.ลาว มีรายได้จากทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์โดยเฉพาะป่าไม้และแร่ธาตุ มีเขื่อนหลายแห่งที่ผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำ และส่งไปขายให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งไทย นอกจากนั้นการท่องเที่ยวก็เป็นแหล่งรายได้ที่เพิ่มพูนความสำคัญมากขึ้น

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า สปป.ลาว เป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ในชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations) หรือ อาเซียน (ASEAN) ซึ่งเป็นประเทศที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ที่เพียบพร้อมเต็มไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่ยังไม่ได้ถูกขุดค้นขึ้นมาใช้อย่างเต็มที่ และเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางด้านสังคมวัฒนธรรมและทางการเมือง โดยเฉพาะคือมีความสงบปลอดภัย (Political Stability) อีกประเทศหนึ่งในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งในปัจจุบันทางคณะกรรมาธิการได้มีนโยบายการพัฒนาประเทศ ถือเป็นนิมิตรหมายอันดีในการปฏิรูป สปป.ลาว ครั้งใหม่ที่จะให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมโดยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น มีการก่อสร้างด้านถนนหนทางหลายสาย ทางรถไฟความเร็วสูง ปรับปรุงสนามบินให้ทันสมัยระดับสากล และสร้างสะพานแม่น้ำโขงหลายแห่งเพื่อเชื่อมโยงระหว่างมิตรประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บรรดานักลงทุนและนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากทั่วทุกมุมโลก เพื่อเปลี่ยนจากประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล หรือ (Land locked Country) มาเป็นประเทศที่มีการเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน หรือ (Land Link Country) ภายในปี ค.ศ. 2015 เพื่อเป็นแนวทางของการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และเพื่อแก้ไขปัญหาความทุกข์ยากของประชาชนให้ดีขึ้น โดยเปิดโอกาสและช่องทางให้นักลงทุนภายในและจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนใน

สปป.ลาว ให้เพิ่มขึ้น โดยทางรัฐบาล สปป.ลาว ให้เพิ่มขึ้นโดยทางรัฐบาล สปป.ลาว ได้กำหนดเป้าหมายในอนาคต ให้ สปป.ลาว เป็นหม้อไฟฟ้า แห่งเอเชีย หรือ (Battery of Asia) และยังมีเป้าหมายหลัก ๆ 2 อย่างในอันใกล้นี้ เพื่อเป็นยุทธศาสตร์หรือเป็นกลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจจากปี 2012-2020 จะนำพาประเทศลาว ก้าวออกจาก ความทุกข์ยาก และให้หลุดพ้นออกจากสภาพประเทศด้อยพัฒนา

ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะนำมาศึกษาวิจัยเพื่อให้นักลงทุนนักธุรกิจและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการเข้าไปลงทุนใน สปป.ลาว ได้ศึกษาความเป็นมาและข้อมูลพื้นฐานและแนวโน้มการลงทุนเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาและ ตัดสินใจในเบื้องต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการลงทุนในสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว
2. เพื่อศึกษาแผนการอุตสาหกรรมหรือจำนวนโครงการของนักลงทุนแต่ละประเทศที่เข้ามาลงทุนใน สปป.ลาว
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนใน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว

ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากการลงทุนอยู่ใน สปป.ลาว มีอยู่มากมายหลายโครงการที่เข้ามาลงทุนทั้งนักลงทุนในประเทศและ ต่างประเทศ ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่สำนักงานกระทรวงแผนการและการส่งเสริมการลงทุนและหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้อง
2. ศึกษาจากแหล่งข่าวตำรา วารสารที่เป็นภาษาลาว ภาษาไทย หรือผู้เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ ของนัก ลงทุนภายในและต่างประเทศที่เข้าไปลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรวมทั้งระเบียบ กฎหมายที่อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการส่งเสริมคุ้มครองการลงทุน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การทบทวนวรรณกรรม

เสาวรินทร์ สายรังษี (2537, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องมูลเหตุจูงใจในการลงทุนและรูปแบบของการลงทุน โดยตรงในต่างประเทศของบริษัทไทย โดยใช้วิธีวิเคราะห์บทสัมภาษณ์จากบริษัทที่ไปลงทุนในต่างประเทศมี 4 บริษัทด้วยกัน ได้แก่ บริษัทเฟอร์นิเจอร์ไม้ประดู่ลงทุนตั้งโรงงานแปรรูปไม้ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว บริษัทผลิตอาหารทะเลกระป๋องลงทุนในประเทศเวียดนาม บริษัทผลิตชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศรถยนต์ลงทุนตั้ง โรงงานในประเทศอินโดนีเซีย และบริษัทผลิตสินค้าเกษตรครบวงจรลงทุนผลิตอาหารสัตว์ พบว่าการลงทุนของ บริษัทข้างต้นนั้นมีมูลเหตุจูงใจในการลงทุนคือค่าแรงงานต่ำ

สมฤทธิ์ จินดาวงศ์ (2543, บทคัดย่อ) เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ถึงมาตรการที่สำคัญของความตกลง

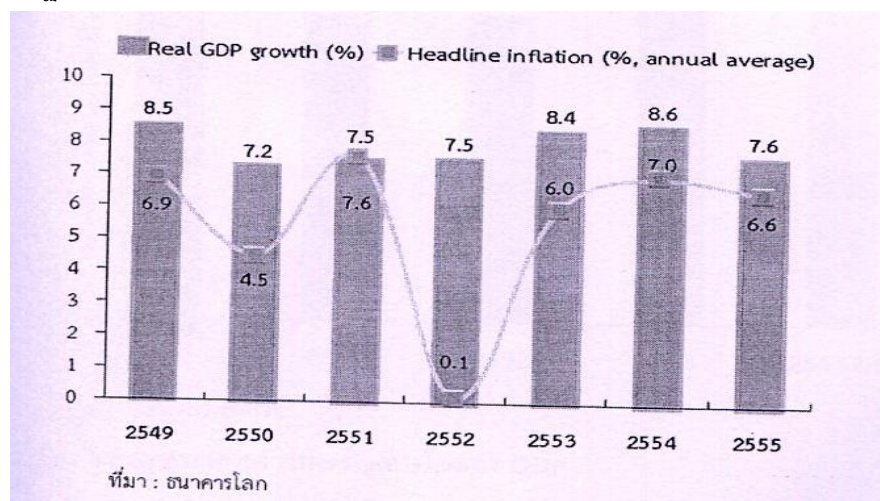
เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างไทยกับลาว ฉบับ ค.ศ. 1990 ที่มีผลกระทบต่อการลงทุน โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับสนธิสัญญาเกี่ยวกับการลงทุนฉบับอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน ฉบับ ค.ศ. 1987 ผลการศึกษาพบว่า ความตกลงเพื่อการส่งเสริมคุ้มครองการลงทุนระหว่างไทยกับลาวนักลงทุนของทั้งสองประเทศที่จะเข้าไปลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน เป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้นักลงทุนของทั้งสองประเทศที่จะเกิดขึ้นได้ และเป็นที่มาของการทบทวนมากขึ้นก่อนจะตัดสินใจลงทุน

อดิเทพ จิตรหัสชัย (2547, บทคัดย่อ) เป็นการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนโดยตรงของนักธุรกิจไทยในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

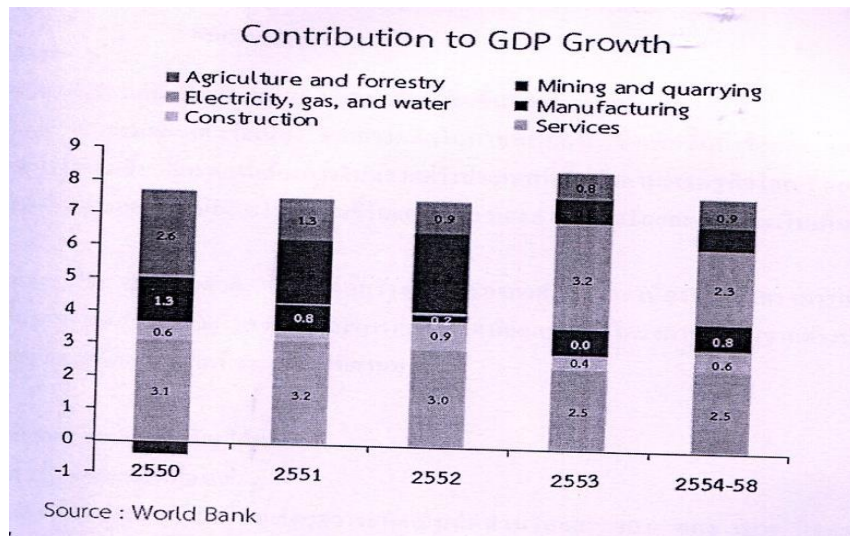
1. ปัจจัยดึงดูดให้นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนใน สปป.ลาว คือปัจจัยค่าแรง การให้ความสะดวกในการโอนเงินตราออกนอกประเทศ ประโยชน์จากมาตรการภาษี หาแหล่งเงินทุน ได้ง่ายและดอกเบี้ยต่ำกว่าประเทศไทย ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรม ภาษา ที่คล้ายกัน
2. สิทธิประโยชน์ก่อนและหลังการเข้าไปดำเนินการต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว

ภาวะเศรษฐกิจและการลงทุนในลาว

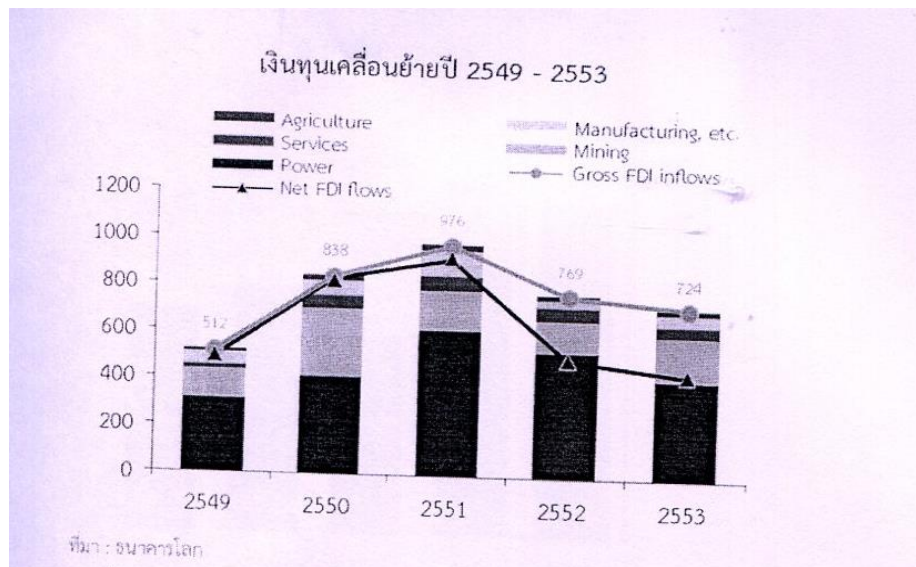
ภาวะเศรษฐกิจ สปป.ลาว ปี 2553

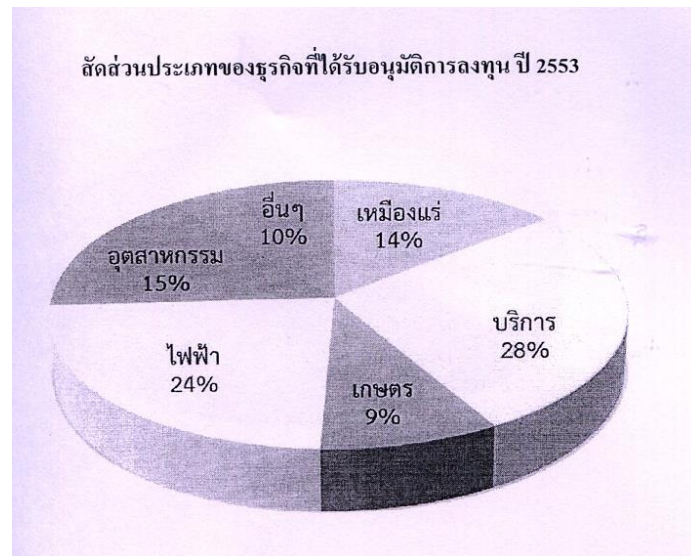
จากรายงานของธนาคารโลกปี 2553 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของ สปป.ลาวขยายตัวร้อยละ 8.4 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีอัตราการเติบโตร้อยละ 7.5

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาคเศรษฐกิจที่สำคัญในผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ปี 2553 พบว่า ภาคเศรษฐกิจที่มีผลต่อการขยายตัวของ GDP

ในปี 2553 มีเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้า (FDI inflows) มูลค่า 724.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปี 2552 ที่เท่ากับ 769.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากการลดลงของการลงทุนในด้านพลังงาน

ประเภทของธุรกิจที่ได้รับอนุมัติการลงทุนมูลค่ามากที่สุดในปี 2553 ได้แก่ ธุรกิจบริการ มูลค่าการลงทุน 518.8 ล้านดอลลาร์ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านโรงแรม ศูนย์การค้า สถาบันการเงิน รองลงมาได้แก่ ธุรกิจผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ มูลค่า 443.3 ล้านดอลลาร์ สรอ.

วิธีดำเนินการวิจัย

รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล จากหนังสือ บทความ เอกสาร วารสาร ที่เป็นภาษาลาว และภาษาไทย จากอินเทอร์เน็ต และหน่วยงานที่รับผิดชอบและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

กฎระเบียบและมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยต่อการส่งเสริมและดึงดูดการลงทุนอยู่ในประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ประกอบด้วย

1. สรุปสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนดหลักการระเบียบการ และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริม การคุ้มครองการลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศเพื่อให้การลงทุนมีความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ได้รับการ ปกป้องด้านสิทธิต่าง ๆ และเพื่อเป็นปัจจัยการดึงดูดและส่งเสริมการลงทุนภายในและจากต่างประเทศ

สาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนมีดังนี้

นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา4)

รัฐบาลได้ส่งเสริมการลงทุนของทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ทั้งภายในและต่างประเทศด้วยการวางนโยบายเพื่อ สร้างสภาพแวดล้อม เงื่อนไขอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การกำหนด ทิศทาง การให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น การให้นโยบายภาษีอากร ด้านแรงงาน การให้สิทธินำใช้ที่ดิน การบริการ การลงทุนประตูเดียว (One Stop Service)

หลักการเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 5)

หลักการเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน เช่น ต้องให้สอดคล้องกับแนวทางนโยบาย ยุทธศาสตร์แผนพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม แผนพัฒนาแผนงาน เขตแคว้น และการขยายเศรษฐกิจสังคมในแต่ละระยะและยกระดับชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย

รูปแบบการลงทุน (มาตรา 8-12)

รูปแบบการลงทุน คือผู้ลงทุนสามารถลงทุนทางตรงหรือทางอ้อม, การลงทุนของผู้ลงทุนภายในหรือ ต่างประเทศฝ่ายเดียว ซึ่งอาจจะมีผู้ลงทุนรายเดียวหรือหลายรายในกิจการหรือโครงการใดโครงการหนึ่งใน สปป. ลาว, การลงทุนร่วมระหว่างผู้ลงทุนภายในกับต่างประเทศ ซึ่งดำเนินธุรกิจ มีกรรมสิทธิ์ร่วมกัน และตั้งนิติบุคคลขึ้น ใหม่ภายใน สปป.ลาว กับนิติบุคคลต่างประเทศที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา โดยไม่ตั้งเป็นนิติบุคคลใหม่หรือสาขาขึ้น ใน สปป.ลาว นิติบุคคลภายในดังกล่าวต้องแจ้งให้หน่วยงานด้านอุตสาหกรรมและการค้า หน่วยงานด้านแผนการ และการลงทุนเพื่อคุ้มครองตามระเบียบการสัญญาของการลงทุนธุรกิจร่วมสัญญา ต้องนำไปรับรองจากสำนักงาน ทะเบียนศาล, ว่าด้วยการกำหนดทุนจดทะเบียนของกิจการสัมปทานต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละสามสิบ(30%) ของ ทุนทั้งหมดและตลอดระยะเวลาการดำเนินธุรกิจนั้น มูลค่าทรัพย์สินต้องไม่น้อยกว่าทุนจดทะเบียน

ประเภทกิจการการลงทุน (มาตรา 13-16)

1. การลงทุนในกิจการทั่วไปมี 4 มาตรา (มาตรา 17-20) ว่าด้วยการเสนอการลงทุนการพิจารณาขั้นตอน และกรอบระยะเวลา อายุการลงทุน และการขึ้นทะเบียนวิสาหกิจและใบทะเบียนวิสาหกิจ
2. การลงทุนในกิจการสัมปทานมี 8 มาตรา (มาตรา 21-28) เป็นการเสนอลงทุน การคัดเลือกผู้ลงทุน การพิจารณาการลงทุนในกิจการสัมปทาน การออกใบทะเบียนและการสร้างสัญญาทั้งการแก้ไขเนื้อหาของสัญญา และอายุการลงทุนในกิจการสัมปทาน
3. การลงทุนในกิจการการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตเศรษฐกิจเฉพาะมี 11 มาตรา (มาตรา 33-43) ซึ่งว่าด้วยหลักการการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตเศรษฐกิจเฉพาะรวมทั้งขั้นตอนการจัดตั้งและคณะ รับผิดชอบจัดตั้งสิทธิและหน้าที่ของคณะรับผิดชอบเนื้อหาการค้าและการกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนการ พัฒนารวมทั้งอายุการลงทุนภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตเศรษฐกิจเฉพาะ

การส่งเสริมและปกป้องการลงทุนมี 3 หมวด 14 มาตรา

หมวดที่ 1 การส่งเสริมการลงทุนด้านภาษีอากร มี 7 มาตรา (มาตรา 49-55) ว่าด้วยสาขาที่ได้รับการ ส่งเสริมได้แก่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม และการบริการ ซึ่งมี 3 ระดับ คือ กิจการที่ได้รับการส่งเสริม สูงสุด, ปากกลาง, ต่ำ และเขตส่งเสริมการลงทุนมี 3 เขต รวมทั้งนโยบายด้านภาษีกำไร

หมวดที่ 2 การส่งเสริมการลงทุนด้วยนโยบายด้านอื่น ๆ มี 4 มาตรา (มาตรา 56-59) กล่าวถึงเรื่องการ ส่งเสริมด้านข้อมูลข่าวสารและการส่งเสริมด้วยสิทธิใช้ที่ดินรวมทั้งการเปิดกว้างนโยบายส่งเสริม

หมวดที่ 3 การปกป้องการลงทุนมี 3 มาตรา (มาตรา 60-62) รัฐรับรู้และปกป้องการลงทุน รวมทั้ง ทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ลงทุนที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาของ สปป.ลาว ของผู้ลงทุนอย่างเต็มที่

การยุติชั่วคราว เปลี่ยนแปลง ยกเลิก และสิ้นสุดการลงทุน มี 4 มาตรา

1. การยุติการลงทุนชั่วคราว โดยองค์การที่ออกใบทะเบียนตามการเสนอของผู้ลงทุน ในกรณีที่ประสบปัญหาด้านธุรกิจตามการเสนอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือตามความเห็นขององค์กรที่ออกใบทะเบียนในกรณีที่ธุรกิจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม หรือดำเนินธุรกิจไม่สอดคล้องกับระเบียบกฎหมาย การยุติการลงทุนชั่วคราวต้องมีกำหนดเวลาที่แน่นอนเพื่อเสาะหาวิธีแก้ไขหรือปรับปรุงให้กลับสู่สภาพปกติ ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขได้กิจการนั้นก็จะถูกยุบเลิกตาม กฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจ (มาตรา 47)

2. การเปลี่ยนแปลงการลงทุนจะถูกเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการ ผู้ถือหุ้น ผู้แทนทางด้านกฎหมาย ทุนจดทะเบียน ตามการเสนอของผู้ลงทุนโดยองค์การที่ออกใบทะเบียนนั้นเป็นผู้พิจารณา (มาตรา 75)

3. ว่าด้วยการยกเลิกการลงทุนจะถูกยกเลิกโดยองค์การที่ออกใบทะเบียน (มาตรา 76)

การสิ้นสุดการลงทุน การลงทุนจะสิ้นสุดลงในกรณี ดังนี้

1. หมดอายุการลงทุนตามที่ได้กำหนดไว้ในใบทะเบียนหรือใบทะเบียนวิสาหกิจ
2. มีการควบรวมหรือแยกตัวออกจากกันของกิจการลงทุนเพื่อสร้างเป็นนิติบุคคลอื่น
3. ยกเลิกตามการตัดสินใจของศาล หรือ ล้มละลาย

2. สรุปสาระสำคัญของคำรื้อด้วยการจัดตั้งปฏิบัติกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

คำรื้อฉบับนี้ วางออกเพื่อขยายและแนะนำอธิบายเนื้อหาของบางมาตราที่เห็นว่าจำเป็นให้รายละเอียดกระจ่างแจ้งเพื่อช่วยให้การแบ่งความรับผิดชอบระหว่างศูนย์กลาง และท้องถิ่นระหว่างแผนงานของศูนย์กลางด้วยกัน การบริการการลงทุนประดุจเดียว เป็นต้น ประกอบด้วยหมวดลำดับเกี่ยวกับ (1) การลงทุนธุรกิจร่วมตามสัญญาและการกำหนดทุนจดทะเบียน (2) การลงทุนในกิจการสัมปทาน (3) การสร้างและพิจารณาบัญชีเรียกการลงทุน (4) การส่งเสริมการลงทุน ด้านภาษีอากร (5) การส่งเสริมด้านข้อมูลข่าวสารและสิทธิการใช้ที่ดิน และ (6) การคุ้มครองผู้ลงทุนและครอบครัวของผู้ลงทุนต่างประเทศที่มาลงทุนใน สปป.ลาว

โอกาสและขั้นตอนการลงทุนใน สปป. ลาว

- นโยบายการลงทุน นโยบายการลงทุนของ สปป.ลาว ได้ถูกปรับปรุงมาโดยตลอดเพื่อสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการลงทุนภายใน และต่างประเทศ ใน สปป.ลาว กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ถูกปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้แก่การลงทุนภายในและต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจใน สปป.ลาว

- ผลประโยชน์ของการลงทุนใน สปป.ลาว

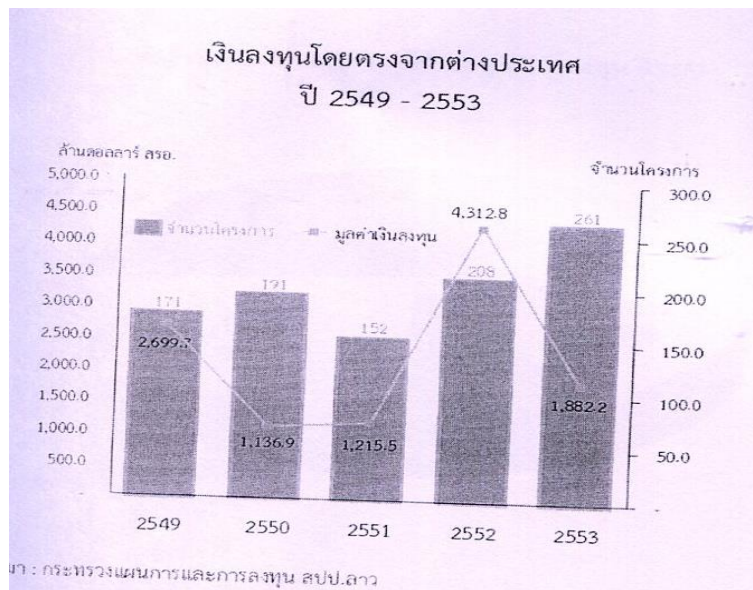
3. รูปแบบการลงทุนใน สปป.ลาว มี 3 รูปแบบ

- การลงทุนแบบหุ้นส่วนระหว่างผู้ลงทุนภายในกับต่างประเทศ
- การลงทุนธุรกิจร่วมสัญญา
- การลงทุนฝ่ายเดียวของผู้ลงทุนภายใน หรือ ต่างประเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การลงทุนในสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว กฎหมายและปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง” โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อศึกษาแผนการอุตสาหกรรมหรือจำนวนโครงการของนักลงทุนแต่ละประเทศที่เข้ามาลงทุนใน สปป.ลาว
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนใน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ในปี 2553 มีโครงการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตการลงทุนจำนวน 261 โครงการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.5 แต่มูลค่าเงินลงทุนลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 56.3 จาก 4,312.8 ล้านดอลลาร์ สรอ. เป็น 1,882.2 ล้านดอลลาร์ สรอ.

จากการวิจัยพบว่าในระยะหนึ่งปีที่ผ่านมา 2012 ที่ผ่านมา การลงทุนอยู่ใน สปป.ลาว จากการปรับปรุงงาน และกลไกในการลงทุนนั้น สังเกตเห็นว่าสภาพการลงทุนอยู่ใน สปป.ลาว โดยรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะใน 6 เดือนต้นปีของ 2011-2012 นี้ สามารถดึงดูดการลงทุนภาคเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศได้ถึง 98 โครงการมีมูลค่าการลงทุนทั้งหมด 2,001,977.293 ดอลลาร์ สรอ. ถ้าเปรียบเทียบในระยะเดียวกันที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ามีมูลค่ามากที่สุด คือแขวงบ่อแก้วมีจำนวน 18 โครงการ มูลค่าการลงทุน 1,482 ดอลลาร์ ในปีนี้โครงการที่โดดเด่นที่สุด คือ บริษัท แร่ธาตุช่วงแอ่งเซกอง จำกัด ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนถึง 1,380 ล้านดอลลาร์ อันดับสองคือ แขวงพลังงานและไฟฟ้ามี 4 โครงการ มูลค่าการลงทุนทั้งหมด 67.3 ล้านดอลลาร์ และแขวงการเมืองอื่น ๆ เป็นต้นพร้อมเดียวกันนั้นถ้าดูตามประเทศที่เข้ามาลงทุนในระยะนี้จะมี 14 ประเทศที่เข้ามาลงทุนใน สปป.ลาว ซึ่งในนั้นประเทศเวียดนามมาเป็นอันดับหนึ่ง มี 11 โครงการมูลค่าการลงทุนทั้งหมด 1,419 ล้านดอลลาร์ รองลงมาคือ การลงทุนของ สปป.ลาว เองมีจำนวนโครงการ 57 โครงการ มูลค่ารวมการลงทุน 2,618 ล้านดอลลาร์ และอันดับ

3 คือประเทศเกาหลีใต้ มีจำนวน 5 โครงการ มีมูลค่า 1,362 ล้านดอลลาร์ และประเทศอื่น ๆ ตามลำดับ

โครงการไฟฟ้าความร้อน หงสาลิโก : การสร้างอยู่ภาคสนามมีความคืบหน้าดี การสร้างสายส่งและสถานีปฏิบัติได้ 21.39% การก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าปฏิบัติได้ 12.42% การก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำและระบบท่อส่งน้ำปฏิบัติได้ 31.40% โครงการได้จ้างงานทั้งหมด 3,593 คนในนั้นมีคน สปป.ลาว 2,631 คน

แขนงกสิกรรม : แขนงกสิกรรมซึ่งก็เป็นอีกแขนงหนึ่งที่นักลงทุนให้ความสนใจ และได้เข้ามาลงทุนใน สปป.ลาว มากพอสมควร ซึ่งปัจจุบันมีหลายโครงการได้ดำเนินการไปตามพันธะของตนตามที่ได้ระบุไว้ใน สนธิสัญญา

แขนงบ่อแร่ : Sino Mining (นครหลวงเวียงจันทน์) ขุดค้นและปรุแต่งเกลือ Potash ความคืบหน้าของบริษัท ปัจจุบันกำลังก่อสร้างพื้นฐานและก่อสร้างโรงงานปรุแต่ง ซึ่งได้ทำสำเร็จไปแล้วประมาณ 60% ของการจัดตั้งและปฏิบัติ

จากการสรุปการจัดตั้งปฏิบัติงานการลงทุน และการส่งเสริมการลงทุนของกรมส่งเสริมการลงทุนใน 6 เดือนใน สปป.ลาว นั้นสามารถประเมินถึงจุดแข็งและจุดอ่อน ดังนี้

จุดแข็ง : สำเร็จในการปรับปรุงบรรดาภาระเบียบการต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคกีดขวางการดึงดูด และส่งเสริมการลงทุน เพื่อเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการลงทุน และในการเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่บรรดานักลงทุนได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนใหม่เพื่อให้ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจในปัจจุบัน

จุดอ่อน : บรรดาโครงการต่าง ๆ ที่ถูกอนุมัติไปแล้วยังมีบางโครงการไม่สามารถดำเนินการตามข้อตกลงได้ การตรวจสอบติดตามและประเมินผลบรรดาโครงการที่ได้อนุมัติไปแล้วยังไม่ทันและไม่เข้มแข็งเพราะยังขาดงบประมาณ การตรวจสอบโครงการไม่เป็นไปตามระเบียบที่ได้กำหนด

ปัญหาและอุปสรรคการลงทุนใน สปป.ลาว เช่น ด้านกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนใน สปป.ลาว เพิ่งจะได้เริ่มใช้ปฏิบัติจึงอาจมีการตีความจากหน่วยงานผู้ปฏิบัติของ สปป.ลาว ที่แตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้กฎหมายมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขเร็วไม่แน่นอนกฎหมายกับแนวทางปฏิบัติไม่สอดคล้องกัน ในบางประเด็นรวมทั้งยังไม่ได้ระดับสากล ด้านเทคโนโลยียังได้รับการพัฒนามากทำให้นักลงทุนใน สปป.ลาว ต้องนำเข้าทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ด้านการบริการทางการเงิน ธนาคารพาณิชย์ใน สปป.ลาว ยังมีน้อยและส่วนใหญ่อยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์อาจทำให้ไม่สะดวกในการใช้บริการ ด้านระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ยังกระจายไม่ทั่วถึง เส้นทางคมนาคมยังทุรกันดารต้องใช้เวลาในการขนส่ง รวมทั้งใช้ต้นทุนสูงเพราะนักลงทุนไม่สามารถขนส่งสินค้าด้วยรถยนต์ของตนเอง หรือต้องเสียค่าจ้างให้กับรถที่ขึ้นทะเบียนสำหรับการขนส่งเท่านั้นและเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล ด้านแรงงานท้องถิ่นยังเป็นแรงงานที่มีทักษะน้อย (Non Skill) และทั้งนี้การนำแรงงานต่างชาติสามารถนำเข้าไปได้เฉพาะเท่าที่จำเป็น ด้านขนาดตลาดของ สปป.ลาว มีขนาดเล็กประชากรน้อยยังมีอำนาจซื้อไม่มากนัก ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือการโฆษณา ยังมีความจำกัด เป็นต้น

ปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการลงทุนใน สปป.ลาว

1. ด้านระบบการปกครองและอำนาจตัดสินใจ
2. ด้านกฎหมาย
3. ด้านเทคโนโลยี
4. ด้านการบริหารทางการเงิน
5. ด้านความรู้ความเข้าใจระหว่างนักลงทุน
6. ด้านรูปแบบการร่วมลงทุนโดยใช้เงินและทรัพย์สินลงทุน
7. ด้านภาษี
8. ด้านระบบสาธารณูปโภค
9. ด้านระบบศุลกากร
10. ด้านแรงงานท้องถิ่น
11. ด้านระบบบัญชี
12. ด้านขนาดตลาดของ สปป.ลาว
13. ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและข้อตกลงระหว่างรัฐบาล
14. ภาวะด้านการแข่งขันจากประเทศคู่แข่งเพื่อนบ้าน

ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่ดึงดูดนักลงทุนเข้าไปในประเทศลาวคือค่าจ้างแรงงานที่ค่อนข้างต่ำ อัตราดอกเบี้ยต่ำ และนักลงทุนสามารถโอนผลกำไรออกนอกประเทศลาวได้อย่างสะดวก อย่างไรก็ตามเพื่อผลประโยชน์ของประเทศ และเพื่ออำนวยความสะดวกต่อนักลงทุนภายใน และต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจอยู่ สปป.ลาว และเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุนในลาวมากขึ้นนั้น รัฐบาลควรปฏิบัติกฎหมายข้อบังคับด้านการส่งเสริมการลงทุนและข้อระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้มงวดเด็ดขาด

เอกสารอ้างอิง

- สมฤทธิ์ จินตาวงศ์. (2543). *ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างไทยกับลาว ค.ศ. 1990* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวรินทร์ สายรังษี. (2537). *การลงทุนทางตรงในต่างประเทศของบริษัทไทย : กรณีศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อดิเทพ จิตรหัสต์ชัย. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนโดยตรงของนักธุรกิจไทยในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว* (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.